

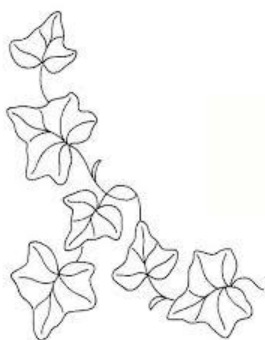
Arany János Gimnázium, Általános Iskola és **Kollégium**
4432 Nyíregyháza Kollégium u. 54. sz.

KOLI-ÚJSÁG

2014/2015

SZEPTEMBER

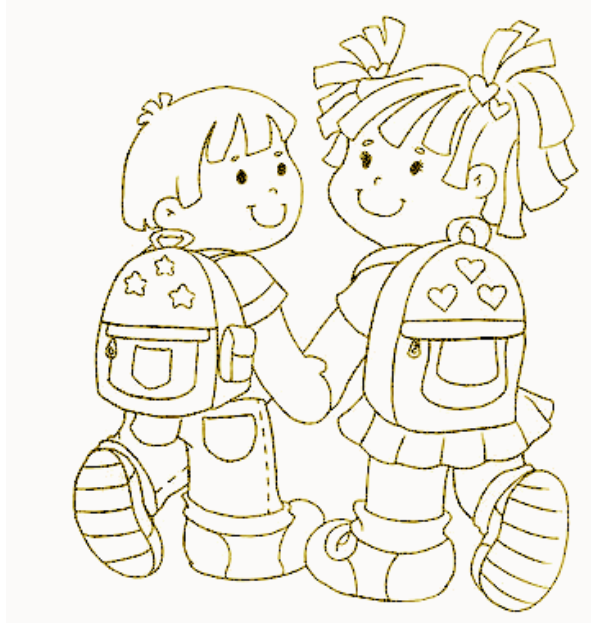

Boldog új tanévet!

Weöres Sándor: Kezdődik az iskola

Könyv, toll, tinta, ceruza,
rontom-bontom,
kezdődik az iskola,
csak aszondom.

Kora reggel rohanás,
rontom-bontom,
nem könnyű a tanulás,
csak aszondom.

Tízpercben nagy futkosás,
rontom-bontom,
torkod fájdul, ne kiálts,
csak aszondom.

Zsemlye és vajaskenyér,
rontom-bontom,
morzsát szedhet az egér,
csak aszondom.

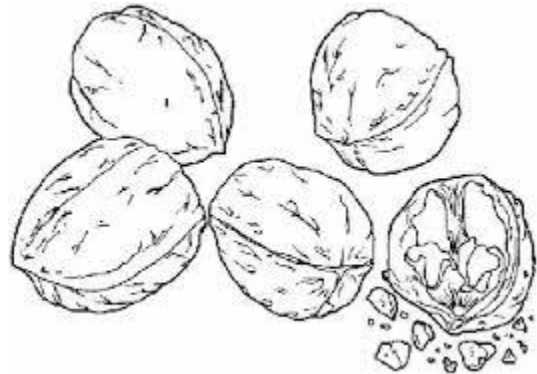
Énekóra, la-la-la,
rontom-bontom,
reng a terem ablaka,
csak aszondom.

Tornaóra egy-kettő,
rontom-bontom,
leszakad a háztető
csak aszondom.

Kintről benéz egy szamár,
rontom-bontom,
iskolába sose jár,
csak aszondom.

Csoóri Sándor: Dióbél bácsi

Ki lakik a
dióhéjban?
Nem lakhat ott bárki
csak Dióbél bácsi.
Ha rácsapsz a dióhéjra,
kinyílik a csontkapuja,
és cammogva előmászik
vén Dióbél bácsi-
csak a szádat
tátsd ki!

Ősz

Az őszt a mérsékelt égöv egyik évszaka. Trópusi, illetve száraz és hideg égövi tájakon nem létezik. Hagyományosan a legtöbb országban ősszel nyitnak az iskolák, indul a tanítás.

A Föld északi féltekéjén szeptember, október és november, míg a Föld déli féltekéjén március, április és május az őszi hónapjai.

Az őszi kezdetének három időpontja van: A naptári őszt szeptember elsején kezdődik, az őszi hónapjai miatt (szeptember, október, november), a meteorológiai őszt a lombhullató növények leveleinek elsárgulásával és az idő lehűlésével kezdődik, a csillagászati őszi kezdete az őszi napéjegyenlőség napja: szeptember 23., s tart december 22-éig.

Szeptember 23: A napsugarak ismét az Egyenlítőn delelnek 90 fokos szögben. A nappalok és az éjszakák hossza az egész Földön egyforma. Ez az őszi napéjegyenlőség időpontja. Utána a nappalok tovább rövidülnek az északi félgömbön. Vége az Északi-sarkon tartó állandó nappalnak, jön a fél éves éjszaka és a Déli-sarkon következik a fél éves nappal.

Ebben az időszakban a nappalok rövidülnek és az időjárás fokozatosan fordul egyre hidegebbre, szelesebbre és csapadékosabbra.

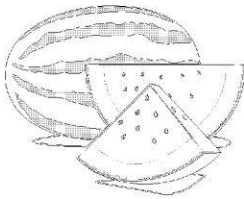
A lombhullató növények levelei elsárgulnak, elvörösödnek, átmenetileg gyönyörű színpompába borítva a természetet, mielőtt elszáradnának és lehullanának a fákról. Néhány későn érő növény még meg hozza gyümölcseit.

Jeles napok szeptemberben

SZEPTEMBER 1. - EGYED NAPJA

- A második világháború kitörésének emléknapja.
- E napon kezdték a búza, másutt a rozs vetését. Azt tartották, hogy aki Egyed napján veti el a búzát, bő termésre számíthat.
- Ilyenkor fogják hízóra a disznót, ha karácsony táján le akarják vágni.
- Az e napi esőből esős ősze jósoltak, ellenkező esetben szárazra.
- Ismert találós kérdés: „Mikor van a túróscsusza nevenapja? – Egyed napján.”

SZEPTEMR 5. – LŐRINC NAPJA

Úgy nevezett "rontónap". Lőrinc sok kárt csinál, például megrontja a vizeket, azokban már nem lehet fürödni (hideg van), beleesik (máshol belepisil!) a dinnyébe, azaz a nyári görögdinnye e nap után már élvezhetetlen lesz, lucskos, vízízű.
Ez napjainkban a jótekonyság világnapja.

SZEPTEMBER 8. KISASSZONY NAPJA

Szűz Mária születésének napja. Magyarországon kedvelt búcsúnap. A hívő asszonyok kimentek a szabadba napfelkeltét várni. Úgy tartották, aki arra érdemes, a felkelő napban megláthatja Máriát. Bizonyos vidékeken ekkor kezdték el vetni a gabonát, melyet kisasszony napjára virradóra kitettek a szabadba, hogy a harmat érje, "az Úristen szentelje meg".

A dió leverését a fáról is ekkor kezdték. Szép elnevezése: Fecskehajtó Kisasszony napja arra utal, hogy ettől a naptól kezdve keltek útra a költöző madarak.

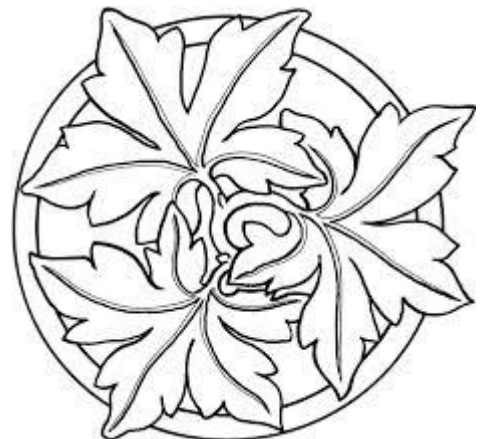
Napjainkban az írástudatlanság elleni küzdelem világnapja.

SZEPTEMBER 11. – A World Trade Center ellen elkövetett terrortámadás áldozatainak emléknapja

SZEPTEMBER 12. – Olvasás éjszakája

SZEPTEMBER 13. – Az elsősegélynyújtás világnapja

SZEPTEMBER 14. – A magyar dal napja

SZEPTEMBER 21. MÁTÉ NAPJA

Egyes vidékeken Máté hetében vetették a gabonát. A vetés a férfiak munkája volt, melyhez különféle rituálék kötődnek. A vetőmagot megszentelték, a férfiak megmosták a lábukat, tiszta ruhába öltöztek, így mentek ki a földekre. Egyes vidékeken a magvető a nyelve alá három búzaszemet tett, és a művelet közben nem volt szabad beszélnie. Miután a vetést elvégezték, a vetőabroszt (ami gyakorta a karácsonyi abrosz) a magasba dobták, hogy nagyra nőjön a gabona.

SZEPTEMBER 29. MIHÁLY NAPJA

A hagyomány szerint Mihály a túlvilágra költöző lelkek kísérője, ő ítéli meg az emberek cselekedeteit az Utolsó Ítéletkor. Általában kezében karddal és mérleggel ábrázolják. Ez a nap volt az úgynevezett kisleveles időszakának kezdőnapja, azaz a lakodalmak ideje, mely egészen Katalin napig tartott (november 25.).

Gyakorlatilag az időjárás hidegre, téliesre fordulását hozta Mihály napja. Egy göcseji mondás szerint "Szent Mihály öltöztet, Szent György vetkőztet." Ezután már tilos volt az ágyneműt a szabadban szellőztetni. Úgy tartották ekkor szűnik meg a legelőn a fű növekedése. Az állatok viselkedéséből a téli időjárásra következtettek. Ha a juhok szorosan egymás mellé feküdtek, hosszú kemény télre számítottak. A halászó vidékeken úgy tartották a halak ekkor a víz mélyére (az iszapba) húzódnak.

További érdekességekről a szeptemberi jeles napokkal kapcsolatban a következő oldalon tájékozódhatsz: <http://szerkeszto.gportal.hu/>

SZEPTEMBERI NÉVNAPOK

Szeptember						
2014.						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
1 EGON EGYED	2 DORINA REBEKA	3 HILDA	4 ROZÁLIA	5 LŐRINC VIKTOR	6 ZAKARIÁS	7 REGINA
8 ADRIENN MÁRIA	9 ÁDÁM	10 HUNOR NIKOLETT	11 TEODÓRA	12 MÁRIA	13 KORNÉL	14 ROXÁNA SZERÉNA
15 ENIKŐ MELITTA	16 EDIT	17 ZSÓFIA	18 DIÁNA	19 VILHELMINA	20 FRIDERIKA	21 MÁTÉ MIRELLA
22 MÓRIC	23 TEKLA	24 GELLÉRT MERCÉDESZ	25 EUFROZINA KENDE	26 JUSZTINA	27 ADALBERT	28 VENCEL
29 MIHÁLY	30 JEROMOS					

SULIS - KOLIS HÍREK

- ❖ **Kollégium beköltözés napja: 2014. augusztus 31.**
- ❖ **Tanévnyitó ünnepség: 2014. szeptember 1.**
- ❖ **Tűz és balesetvédelmi oktatás**

- ❖ **Területi rendőr előadása 2014. szeptember 18.**

- ❖ **Korzó tetőtúra 2014. szeptember 24.** A Kelet-Magyarország megyei lapban is volt kép rólunk.

Szeretettel köszöntjük új és régi kollégistáinkat!

Statisztikai adatok:

Kollégiumunkba beiratkozók száma: 56 fő

Ebből óvodás: 3 fő, Evelin, Rikardó és Fernandó. **Vigyázzatok rájuk nagyon-nagyon!**

Első osztályos: 6 fő, Cintia, Pali, Henrik, Kristóf, Kevin, Viki,

Második osztályos 2 fő, Zsüli, Arnold,

Harmadik osztályos 3 fő, Kicsike, Dávid, Ruben,

Negyedik osztályos: 2 fő, Erik, Roland,

5 osztályos: 7 fő, Andi, Bia, Zsani, Ákos, Kevin, Balázs, Arisztid,

6. osztályos: 4 fő, Erik, Szabi, Szebasztján, Attila

7. osztályos: 4 fő, Fruzs, Kitti, Tünde, Miki

8. osztályos: 3 fő, Dzsenifer, Pisti, Eszmi

A Szőlőskerti tagintézménybe 24 tanuló jár, a többiek a Bemben, Zelkben, Móriczban,

Gölleszben tanulnak. A szakközépiskolások a város különböző intézményeibe járnak.

Az új tanulók bemutatkozásáról az októberi számunkban olvashatsz majd.

A kollégiumban dolgozók:

Verebélyiné Tóth Marianna – kollégium vezetője, közösségfejlesztés,

Szilágyi Pálné, Ilike néni – 1. tanulócsoport vezetője, közösségfejlesztés

Németh Mihály – 2. tanulócsoport vezetője, sport és informatika

Tamás Csaba – 3. tanulócsoport vezetője, sport és informatika

Lenkovics Ilona – lányok gyermekfelügyelője, háztartástan szakkör vezetője

Tallay Árpád – fiúk gyermekfelügyelője, modern táncoktató

Smidt Andrásné, Gyöngyike néni – lányhálóban takarító néni

Szulyákné Anita néni – fiúhálóban takarító néni

Segítők:

Papp Ferencné, Zsóka néni – reggeli utaztatás

Kasik Tünde – reggeli utaztatás, orvoshoz kísérés

Orbán Gergely – a kollégium honlapjának fejlesztője (www.diakotthon.ucoz.hu)

Ágoston Ildikó – táncoktatás, műsorvezetés, Bíró József – táncoktatás

Rimaszombatiné File Éva és Holikné Sajtos Ágnes - játszóház

Jámbor Csilla – csoportvezetés (óvodás – 3. osztályos csoport)

Fodor Éva – csoportvezetés (képességfejlesztés a kicsiknél)

Szilágyi Ádám – csoportvezetés (képességfejlesztés a nagyoknál)

Játszótér

A játszótér a „Gyermekeinkért 16 Alapítvány és a nyírszölősi iskolába járó
gyerekek szüleinek összefogásával jött létre.

Közel másfél millió (1 500 000) forintból valósult meg.

Vigyázzunk rá nagyon, mert a miénk, mi játszunk rajta a legtöbbet.

Tartsuk be a helyes használatát, mert balesetveszélyes helyzeteket is rejt,
ha nem ezt tesszük.

Fokozottan vigyázzunk társainkra, ha a játszótéren vagyunk!

A családi napon életfát is ültettek, ami egyidős a játszótérrel. Gondoznunk,
ápolnunk kell, hogy nagyra nőjön, árnyékot adjon, sokáig éljen.

www.lurkobolygo.eoldal.hu

Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra

(Részlet, Erdőd, 1848. november)

Itt van az ősz, itt van újra,
S szép, mint mindig, énnekem.
Tudja isten, hogy mi okból
Szeretem? de szeretem.

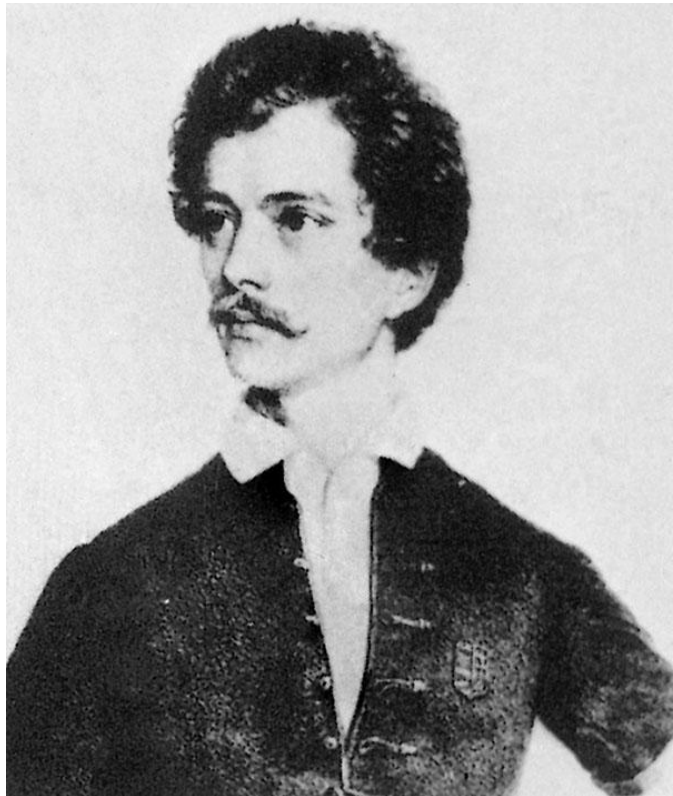
Kiülök a dombtetőre,
Innen nézek szerteszét,
S hallgatom a fák lehulló
Levelének lágy nesztét.

Mosolyogva néz a földre
A szelíd nap sugara,
Mint elalvó gyermekére
Néz a szerető anya.

És valóban ősszel a föld
Csak elalszik, nem hal meg;
Szeméből is látszik, hogy csak
Álmos ő, de nem beteg.

Levetette szép ruháit,
Csendesen levetkezett;
Majd felöltözik, ha virrad
Reggele, a kikelet.

Aludjál hát, szép természet,
Csak aludjál reggelig,
S álmodj olyakat, amikben
Legnagyobb kedved telik.

Háztartástan

Ötletek az iskolatej felhasználásához:

- Puding
- Tejbegríz
- Grízgombóc
- Madártej
- Müzlik tejben

Iskolatejed ne vesszen kárba, ha nem iszod meg, hozd le a konyhára!

Szeptemberi mese

Szeptember meséje rövid és szomorú mese. Alig hosszabb, mint egy falevél röpte és alig fejeződik be, lesz nagy sírás-rívás. Mert szeptemberben véget ér a nyár, de túl ezen, más dolgok is könnyen megtörténhetnek.

A Szélkirály szomorú esete például. Szélkirály szerelmes szélvész volt, imádottja pedig könnyű szellőcske, Szélike kisasszony. Nyáron sokat szállodtak együtt a vakítóan szikrázó égbolton, de ahogy a világ új csillagképbe gördült, Szélike beteg lett.

Eleinte csak az látszott, mennyire bágyadt, mennyire sápadt. Aztán szeméből könnyek kezdtek el potyogni, már beszélni sem tudott.

Észre sem vette senki, olyan hirtelen ment el. Szélkirály minderről csak akkor értesült, amikor kalandos útjáról, a messzi déli tengerekről hazaérkezett. Őrjöngve, bőszen rohant ki a szélpalotából és haragjában megfogadta, addig nem nyugszik, míg mindent el nem pusztít, mert nem élet az élet Szélike kisasszony nélkül.

Zúgott Szélkirály, hulltak a levelek zörögve, sárgán és fonnyadtan. Az emberek összehúzták magukon esőkabátjukat és nem értették, a napos augusztus után miért romlott el ilyen hirtelen és váratlanul az idő.

A meteorológusok mindenféle okos és hivatalos magyarázatokat mondtak a televízióban, de aki jobban ismerte a világot, az tudta, hogy itt egy nagyszerű lény méltóságos és hiábavaló küzdelméről van szó. Szélkirály mintha sohasem fáradhatna el, úgy zúgott végig a világon. Egyszer aztán megtorpant és hátrahőkölt: mert feltaszított egy kislányt az utcán, akinek a kis kosárkájából szertegurult minden, amit vitt haza a beteg édesanyjának a boltból.

A kislány szemében könnyek jelentek meg, a könnyek felszínén pedig, mint a tükörben, Szélike kisasszony apró arcképe. Szélkirály ekkor emberi alakot öltött, odalépett a kislányhoz és segített neki összeszedni a földről a holmiját. Még haza is kísérté, nehogy baja essen.

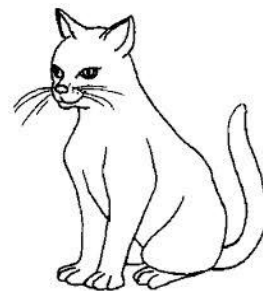
A meteorológusok pedig egyáltalán nem értették, hogyan szűnt meg egyik pillanatról a másikra az a tomboló, haragos szélvihar.

Sulis viccek

Alsósok:

Az első osztályban a tanító néni megkérdezi

- Mit mond a tehén?
- Múúú
- Mit mond a macska?
- Miáúúú
- És mit mond az egér?
- Klikk

Felsősök:

Az iskolaorvos megkérdezi:

- Hány órát alszol Móricka?
- Ötöt - hatot.
- Az bizony kevés. S legalább nyugodtan alszol?
- Sajna nem, minden kicsengetéskor felébredek.

Szakközepesek:

Tanárnő a diákhhoz:

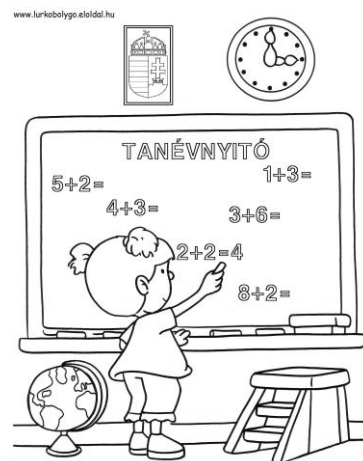
- Van házid?
- Van. Töltsék?

Mondóka

Egy üveg alma,
Két üveg alma,
Három üveg alma,
Négy üveg alma,
Öt üveg alma,
Hat üveg alma,
Hetedikbe befordult a kiskirályné lánya.

- Hová, hová kiskirályné lánya?
- Szórt szedegetni, szítát kötögetni.
- Minek az a szita?
- Lisztet szűrögetni.
- Minek az a liszt?
- Friss kenyeret sütni.
- Minek az a kenyér?
- Gyerekeknek adni.
- Minek az a gyerek?
- Iskolába járni.
- Minek az az iskola?
- Hogy ne legyen ostoba!

KORZÓ TESZT

1. Szerinted melyik évben nyílt meg Nyíregyházán a Korzó?

2000 2005 2008 2010 2012 2014

2. A Tokajból származó Bán Ferenc, Kossuth és Ybl díjas építész is részt vett a Korzó tervezésében, melyik épületet tervezte még ő a városban?

Buszacsa, Móricz Zsigmond Színház Városi Művelődési Központ

3. Hány milliárd forintból készült el az építkezés a sétáló utcát is beleszámítva?

5 6 7 8 9 10 11

4. A kétszintes mély-garázssorban hány parkolóhely van az autók számára?

550 640 720 1000

5. Hány üzlet található a Korzó négy szintjén?

50 73 113 450 1000

6. Hány ember látogatja meg hetente a Korzót?

84 000 92 000 105 000 201 000

7. Hány ezer ember érheti el 0 - 15 percen belül a Korzót?

115 000 165 000 185 000 205 000

8. Hány személylift segíti az emeletek közötti közlekedést?

1 6 11 15 21

9. Hétköznap a Korzóban lévő SPAR üzlet milyen nyitva tartással üzemel?

5.00 – 20.00 6.30 – 21.00 8.00 – 22.00

10. Ki a vezetője a Korzónak?

Juhász Ferenc Csatári Emese Kenyeres Anita Szilágyi Gábor

A megfejtéseket Szilágyi Ilike néninek adjátok le. A legügyesebbek „szerény” jutalomban részesülnek.